

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

Společné aktivity

Valná hromada EU-Russia Civil Society Fora v Petrohradě

V rámci projektu [EU-Russia Civil Society Forum](#) koordinovaného Sekretariátem DEMAS se v Petrohradě ve dnech 9. a 10. října uskutečnila Valná hromada členů platformy z Ruska a Evropské Unie.

Oficiální [program](#) Valné hromady byl zahájen vedoucím Delegace EU v Rusku Fernandem M. Valenzuelou, zvláštním představitelem EU pro lidská práva [Stavrosem Lambrinidisem](#), a předsedou Rady prezidenta Ruské federace pro rozvoj občanské společnosti a lidská práva Michaelem Fedotovem. Následující panely se věnovaly perspektivám vývoje vztahů mezi EU a Ruskem a aktuálnímu vývoji vzhledem k výzvám, kterým ruská občanská společnost čelí. Posledním bodem dopoledního programu byla

evaluace dosavadního vývoje Fora. Odpoledne prvního dne a dopoledne druhého dne Valné hromady strávili účastníci v [pracovních skupinách](#), kde se věnovali současným a připravovaným projektům, které úzce korespondují s tematickým zaměřením jednotlivých pracovních skupin. Skupiny se taktéž věnovaly přípravám *policy papers*, které budou prezentovány na prosincovém bruselském summitu EU-Rusko. V průběhu Fora byla přijata tři [prohlášení](#), soustředující se na aktuální témata jako např. nový zákon týkající se práce ruských nevládních organizací či posílení spolupráce mezi Ruskem a EU.

Příští Valná hromada se uskuteční na podzim 2013 v některém členském státě EU.

Panelová diskuze DEMAS na konferenci Fora 2000

V rámci letošní [konference Fora 2000](#) s názvem *Média a demokracie* proběhla diskuze [Role](#)

[občanské společnosti ve vnějších vztazích EU](#), jež si kladla za cíl seznámit odbornou veřejnost s mechanismy, jakými občanská společnost může ovlivňovat procesy při utváření zahraniční politiky EU. Hosté diskuse se snažili najít odpověď na otázky, do jaké míry jsou důležité a případně i v praxi úspěšné advokační aktivity nevládních organizací (NNO) či je-li výhodnější takovéto aktivity vůči strukturám EU podnikat jednotlivě nebo v rámci platform sdužujících NNO se stejnými zájmy. Debatující odborníci se shodli na důležitosti právě takovýchto profesních asociací, jelikož právě ony mají větší šanci na EU úrovni své zájmy prosadit, a dále na tom, že stěžejní úlohou občanské společnosti je aktivně zasahovat do rozhodovacích procesů, především týkající-li se problematiky lidských práv.

Aktivity Valné hromady EU-Russia Civil Society Forum v Petrohradě (9.–10. 10. 2012)

Studijní návštěva představitelů gruzínských regionálních NNO v ČR

Jak jsme již informovali v předchozím čísle *Zpravodaje*, v letošním roce asociace DEMAS spolupracuje s [Open Society Georgia Fund](#) na projektu, jehož cílem je institucionální rozvoj nevládních neziskových organizací z gruzínských regionů. V rámci tohoto projektu se na počátku listopadu uskutečnila studijní návštěva deseti pracovníků NNO do Prahy. Program obsahoval řadu setkání s představiteli českého občanského sektoru a MZV a dále školení v oblasti efektivní komunikace NNO s municipalitami, využití nových médií pro práci ve třetím sektoru, nástrojů využitelných při advokačních aktivitách atd. Semináře byly rovnoměrně pokryty z řad expertů členských organizací DEMAS, kteří se podělili o své odborné znalosti a zkušenosti.

Představitelé regionalních gruzínských NNO na studijní cestě v Praze, listopad 2012

Seminář DEMAS v Kragujevac, Srbsko

Ve dnech 13.–15. listopadu se v Kragujevac uskutečnil seminář s názvem *European Union Integration and Financial Tools: Experience of the Czech Republic and Possibilities for Serbian Civil Society*, který pořádal Sekretariát DEMAS spolu se svými členskými organizacemi v rámci projektu na posílení kapacit srbských NNO. Cílem semináře bylo seznámení účastníků z řad

NNO ze středního a jižního Srbska s procesy evropské integrace, fungováním evropských institucí, finančními možnostmi z EU prostředků určených pro srbské subjekty, projektovým managementem na praktickém příkladu EU projektu a v neposlední řadě také českou transformační zkušeností v oblasti občanské společnosti.

Seminář, jehož se zúčastnilo na tři desítky pracovníků NNO a místní správy z centrálního (Kragujevac, Kraljevo, Lapovo) a jižního (Vranje) Srbska, vyvolal ze strany cílové skupiny velký zájem. Tento seminář byl prvním z řady obdobně zaměřených akcí plánovaných v rámci výše zmíněného projektu na období podzim 2012 až léto 2013.

Aktivity jednotlivých členů

EUROPEUM

Dne 22. října se v Černínském paláci uskutečnila mezinárodní konference [Pražský rozšiřovací dialog](#), kterou organizovalo Ministerstvo zahraničních věcí České republiky ve spolupráci s Institutem pro evropskou politiku EUROPEUM, Ústavem mezinárodních vztahů v Praze a Zastoupením Evropské komise v České republice. Konference byla volně propojena s konferencí Forum 2000.

Hlavním poselstvím konference, kterou iniciovalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR, bylo „na rozšíření záleží“. Konference poukázala na důležitost rozšiřovacího procesu EU, potřebu začlenit agendu rozšiřování do kontextu aktuální strategické debaty o budoucnosti EU a ani neopomněla zdůraznit jeho hospodářský přínos. Na konferenci, kterou zahájili první místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg a komisař pro rozšíření Štefan Füle, vystoupili místopředsedkyně vlády Srbska pro evropskou integraci Suzana Grubječić, chorvatská ministryně zahraničních věcí a evropských záležitostí Vesna Pusić a další

představitelé z obchodní a podnikatelské sféry Turecka a České republiky. Podle vystupujících je pro EU důležité pokračovat v rozšiřování, i když pravděpodobně opatrněji než dříve. Politika rozšiřování je nejúspěšnějším nástrojem EU, která přináší stabilitu do jejího sousedství. Je to právě takzvaná tranzitivní „soft power“ Evropské unie, která je jedním z největších úspěchů a důvodem, proč v letošním roce obdržela Nobelovu cenu míru. Během konference zazněly návrhy, že by se takové setkání mělo v Praze každoročně opakovat, neboť právě Česká republika byla vždy velkým zastáncem rozšiřovacího procesu. Akce byla otevřena široké veřejnosti, mezi účastníky byli převážně zástupci diplomatického sboru, ale i představitelé obchodních, podnikatelských či akademických kruhů.

Pro konferenci byla vypracována podkladová studie [EU Enlargement in 2012: Where Do We Stand?](#), kterou napsali David Král, ředitel Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM, a Vladimír Bartovic, zástupce ředitele Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM. Editoval ji Vít Beneš, výzkumný pracovník Ústavu mezinárodních vztahů.

Člověk v tísni

Barmsko-běloruský kulatý stůl, 24.–25. 10. 2012

Koncem října se v Praze sešli zástupci občanské společnosti z Barmy a Běloruska na společném setkání u kulatého stolu.

Obě země mají zkušenost s represivními režimy a v poslední době také s pokusy o demokratizaci. V Bělorusku po krátkém období uvolnění režim opět přitvrdil a po prezidentských volbách v roce 2010 potlačil opozici a zavedl autoritářské praktiky. Barma naopak od roku 2010 prochází liberalizací a uplatňované reformy vzbudily optimismus a očekávání, že se země více otevře a transformuje směrem k demokracii. Oba tyto scénáře nabízejí zajímavá srovnání. Proto také společnost Člověk v tísni iniciovala setkání klíčových osob občanského sektoru a politických představitelů z těchto dvou zemí, aby mohli porovnat své postoje, strategie a zkušenosti s přechodem k demokracii.

Jedním z nejvýznamnějších účastníků byl Ko Ko Gyi, nyní již padesátiletý barský studentský

vůdce, který byl poprvé odsouzen za účast na demonstracích v roce 1988 k 20 letům vězení a nucených prací. Propuštěn byl až v roce 2005. O dva roky později ho odsoudili znovu, tentokrát na 65 let. Na svobodu se dostal až letos v lednu. A návštěva Prahy byla jeho vůbec první cestou do zahraničí.

Účastníci si vzájemně představili situaci ve své zemi, diskutovali o roli občanského sektoru během přechodu k demokracii a o jeho vlivu na další vývoj. Věnovali se také příčinám zvratu v Bělorusku a jak podobnému scénáři předejít. Součástí debat byly i volby a způsob, jak v nich demokratická opozice může uspět. Ačkoliv účastníci pocházejí z kulturně i geograficky vzdálených oblastí, živé debaty u kulatého stolu ukázaly, že mají mnoho společného a mohou se vzájemně poučit i inspirovat.

Člověk v tísní na Foru 2000

Člověk v tísní se v rámci Fora 2000 podílel na přípravě panelových diskusí o médiích a jejich roli v zemích, kde pracuje – v Barmě, na Ukrajině, Kubě a v Bělorusku.

V Barmě jsou média mocným nástrojem a barmskému přechodu k demokracii mohou nejen prospět, ale i uškodit. Barmská debata se tedy převážně věnovala tomu, jak sdělovací prostředky využívat, aby podpořily transformaci země.

Naproti tomu na Ukrajině prezidenta Janukovyče a jeho Strany regionů nejsou neobvyklé represe vůči nezávislým médiím, potlačování svobody slova, podkopávání demokracie. Spirovatelé Jurij Andruchovyč a Mykola Rjabčuk spolu s redaktorem Hospodářských novin Ondřejem Soukupem diskutovali o možném vývoji na Ukrajině.

Kubánská oficiální média spadají pod kubánskou komunistickou stranu a čtenáři se z nich ve skutečnosti nic nedozví. Alternativní novináři jsou terčem perzekucí a šikany. I přesto se jim daří přežít a stále větší zájem o jejich informace představuje velký potenciál v kubánské společnosti.

Významnou roli hrají média také v Bělorusku. Velké naděje dnes vkládá hodně lidí do sociálních médií a věří, že s jejich pomocí dokážou svrhnout Lukašenkův režim. Jaká je ale skutečná moc sociálních médií a do jaké míry mohou přispět k demokratizaci Běloruska, o tom debatovali hosté Franak Viachorka, filmová tvůrkyně, a aktivista z hnutí Za svobodu Ales Lahviniets. Více naleznete [zde](#)

Nadace Forum 2000

Noví členové mezinárodního poradního výboru Fora 2000

V posledních měsících se mezinárodní poradní výbor Nadace Forum 2000 rozšířil o několik nových členů, mezi nimiž jsou také barmská opoziční politička Aun Schan Su Ťij a tibetský duchovní vůdce Jeho Svatost dalajlama. Dalšími členy výboru jsou nositel Nobelovy ceny míru Elie Wiesel, bývalý prezident Jihoafrické republiky Frederik Willem de Klerk, předseda The Nippon Foundation a spoluzakladatel Fora 2000 Yohei Sasakawa, šéfredaktor deníku Gazeta Wyborcza Adam Michnik, vědec a bratr Václava Havla Ivan Havel a ředitel společnosti Člověk v tísní Šimon Pánek.

Mezinárodní poradní výbor Fora 2000 je skupinou respektovaných osobností rozdílných kultur, tradic či náboženského vyznání, které spojuje víra v demokracii, univerzalitu lidských práv a v živou a činorodou občanskou společnost. Více informací o členech výboru naleznete [zde](#).

Jeho Svatost dalajlama, člen mezinárodního poradního výboru Fora 2000

Letošní Forum 2000 se zabývalo vztahem mezi demokracií a médií

Šestnáctá výroční konference Forum 2000 se uskutečnila ve dnech 21. až 23. října 2012 v Praze a 24. října pokračovala diskusemi v Plzni, Ostravě a Bratislavě. Na přání prezidenta Václava Havla se letošní Forum 2000 zaměřilo na vztah mezi demokracií a médií. Věnovalo se také odkazu Václava Havla v oblasti demokracie a lidských práv a možnostem jeho dalšího rozvíjení.

Mezi hosty konference bylo 130 významných osobností z oblasti médií, politiky, byznysu, občanské společnosti i náboženství, například bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albright, čínský bloger Michael Anti, sociolog Zygmunt Bauman, bývalý ministr zahraničí Austrálie Gareth Evans, čelný představitel opozice

v Bělorusku Alaksandr Milinkievič, předseda tibetské exilové vlády Lozang Sengge, filozof a politolog Roger Scruton a dokumentarista z Egypta Abú Bakr Šauki. Program zahrnoval více než 60 diskusí a doprovodných akcí, jichž se zúčastnilo přes 3 500 pozorovatelů z řad odborníků, studentů i široké veřejnosti.

Jedním z hlavních výstupů konference je [deklarace Fora 2000](#), která definuje hodnoty a cíle nadace vycházející z odkazu Václava Havla. Více informací o konferenci naleznete na [webových stránkách Fora 2000](#), kde se můžete podívat na [videozáznamy](#) mnoha diskusí a projevů, najdete zde také jejich stručná [shrnutí](#), [fotografie](#) z průběhu konference i odkazy na zajímavé [články a rozhovory](#) s delegáty.

Madeleine Albright na 16. konferenci Forum 2000

Stanovisko iniciativy Společná starost k volbám ve Venezuele

Několik dní před říjnovými prezidentskými volbami ve Venezuele zveřejnila iniciativa Společná starost stanovisko s názvem „Kdo rozhodne venezuelské volby?“, které vycházelo z výsledků nashromážděných během výzkumné cesty týmu Fora 2000 do Venezuely.

„Nedostatečná svoboda médií v zemi je značně alarmující a zřetelně zpochybňuje šance, že ve Venezuele proběhnou vskutku demokratické volby. Proto je naprosto klíčové, aby opozice měla možnost svobodně prezentovat své názory prostřednictvím sdělovacích prostředků.“

Stanovisko podepsali Frederik Willem de Klerk, André Glucksmann, Vartan Gregorian, Grigorij Javlinskij, Michael Novak, Yohei Sasakawa, Desmond Tutu a Richard von Weizsäcker. Celý text si můžete přečíst [zde](#). Podrobnou zprávu z výzkumné cesty najdete [zde](#).

V návaznosti na toto stanovisko se během říjnové konference Forum 2000 uskutečnila diskuse, která zhodnotila výsledky prezidentských voleb ve Venezuele a jejich širší politicko-sociální dopad. Videozáznam je k dispozici [zde](#).

Hodnotící konference k restitucím nemovitého majetku

V rámci pokračujících snah o nápravu křivd spáchaných během holocaustu se v Praze od 26. do 28. listopadu 2012 uskutečnila Hodnotící konference k restitucím nemovitého majetku. Setkání uspořádal Evropský institut odkazu šoa ve spolupráci s Nadací Forum 2000 a Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Konference stavěla na výsledcích podobných dřívějších setkání a jejich závěrech, a to včetně Tereziánské deklarace a restitučních doporučení z roku 2010. Jednání se zúčastnili představitelé 41 zemí, odborníci a zástupci různých mezinárodních organizací. Věnovali se pokroku, kterého zúčastněné země v poslední době dosáhly, a podělili se také o zhodnocení vývoje, nabyté zkušenosti a osvědčené postupy a doporučili další kroky. Vystoupili zde mimo jiné bývalý americký diplomat Stuart Eizenstat, izraelský poslanci a přeživší holocaustu Colette Avital a Felix Kolmer. Více informací naleznete [zde](#).

Navazující konference zaměřená na sociální otázky týkající se přeživších holocaustu proběhne příští rok v Bruselu.

Jiří Schneider na zahájení Hodnotící konference k restitucím nemovitého majetku

Kupte si originální tričko a sešitky Fora 2000

Při příležitosti říjnové konference Forum 2000 „Média a demokracie“ jsme připravili originální tričko s hlavním motivem letošní konference – tváří Václava Havla, jež je poskládaná z nejrůznějších médií, a také speciální sadu tří malých sešitků s citáty Václava Havla. Obojí si můžete objednat online, a přispět tak na rozvoj aktivit Nadace Forum 2000. Více informací o tričkách, sešitcích a dalších možnostech, jak podpořit Forum 2000, naleznete [zde](#).

Trička Fora 2000

Transitions

No matter what country you come from, it's always good manners when new neighbors move in to invite them over to get to know them and let them get to know you. It was in this spirit that Transitions and its partners put together the culmination of our [Next in Line](#) project with a series of panel discussions to let journalists from prospective EU members speak with journalists from current EU states about the realities of the EU's enlargement policies. The events took place in front of audiences in each of the capitals of the four Visegrad countries. Four journalists from Albania, Serbia, Turkey, and Bosnia (Besar Likmeta,

Igor Jovanovic, Deniz Ergurel, and Danka Savic, respectively) traveled in pairs to participate in these talks and spend time in the newsrooms of partner publications and visit think tanks and national parliaments. Besar and Igor went to Warsaw and Prague, while Deniz and Danka visited Budapest and Bratislava. Deniz, a journalist from Turkey and secretary general of a media association, said the experience was eye-opening. "I spent the whole week meeting with very interesting people and seeing places that I have never had the chance to see in my life," he said. "I really appreciated this opportunity." Deniz was also prolific in writing about his experiences with the Next in Line project [in Hungary](#) and [in Slovakia](#) for his personal blog (in Turkish). He was particularly impressed by local alternative funding models for news publications, such as Piano Media's paywall system, and [thought that these may also be applicable back in Turkey](#).

The event in Prague with Besar and Igor was live broadcast on the Next in Line website, and video from the discussion [can still be seen here](#). The Next in Line project, co-funded by the EU and the Erste Foundation, is a journalism project aimed at bringing candidate and potential candidate countries for EU membership closer to audiences in Central Europe and other member states.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Čtvrté číslo Zpravodaje DEMAS vychází v prosinci 2012

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Vladimír Bartovic, Jakub Klepal,
Ondřej Krutílek, Jeff Lovitt (předseda),
Marek Svoboda

Výkonná ředitelka:
Sabina Dvořáková

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Ano pro Evropu
Asociace pro mezinárodní otázky
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
PASOS
Transitions

Vydání tohoto čísla bylo umožněno díky finanční podpoře Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

©DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2012